

Kotiäänestys, äänestysaktiivisuuden lisääminen, vanhusneuvosto

VANHNEU 31.01.2023 § 2
3613/00.01.02.05/2022

Kotiäänestyksestä säädetään Vaalilain (2.10.1998/714) 46§:ssä. Sen mukaan äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- eikä ennakkoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, saa, sen mukaisesti kuin 55 §:ssä säädetään, äänestää ennakolta kotonaan Suomessa siinä kunnassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kotikunnakseen.

Vaalilain 55 §:ssä määrätään, että kotiäänestykseen oikeutetun on kirjallisesti tai puhelimitse ilmoitettava halukkuudestaan äänestää ennakolta kotonaan viimeistään 12. päivänä ennen vaalipäivää ennen kello 16 kotikuntansa keskusvaalilautakunnalle. Ilmoituksen voi äänestäjän puolesta tehdä tämän valitsema henkilö.

Eduskuntavaalit järjestetään 2.4.2023 ja ennakkoäänestys toimitetaan 22.-28.3.2023. Kotiäänestys ajoittuu ennakkoäänestyksen ajankohtaan, ja kotiäänestykseen on ilmoitauduttava viimeistään 21.3.2023 klo 16 mennessä. Tämän jälkeen tulleita ilmoittautumisia ei voida hyväksyä.

Joensuun keskusvaalilautakunta on edellisissä vaaleissa palkannut 8 vaalitoimitsijaa toimittamaan kotiäänestystä. Ilmoittautumisia on aiemmissa vaaleissa tullut runsaat 100 kappaletta, mutta vuoden 2022 aluevaaleissa ilmoittautumismäärä putosi lähes puoleen ollen 66 kappaletta.

Keskusvaalilautakunta lähettää edellisissä vaaleissa kotonaan äänestäneille automaattisesti kotiäänestyksen ilmoittautumislomakkeen palautuskuorineen. Lisäksi keskusvaalilautakunta on tuonut esille kotiäänestysmahdollisuutta eri viestintävälineissä.

Keskusvaalilautakunta toivoo, että vanhusneuvosto edistää osaltaan tietoisuutta kotiäänestysmahdollisuudesta, jotta mahdollisimman moni kotiäänestykseen oikeutettu voisi käyttää äänestysoikeuttaan. Tätä kautta voidaan lisätä kaupungin äänestysaktiivisuutta tulevaisuudessa vaaleissa.

Hallintojohtaja Riitta Himanka esittelee asiaa kokouksessa.

Valmistelijat: asiakirjahallintopäällikkö ja hallintojohtaja

Ehdotus:

Vanhusneuvosto päättää

merkitä tiedoksi kotiäänestystä koskevan informaation ja käy keskustelun siitä, kuinka tietoisuutta kotiäänestysmahdollisuudesta voidaan lisätä.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi kotiäänestystä koskeva informaatio.

Kotiäänestyksestä lähetetään kirjeet siihen aiemmin osallistuneille hyvissä ajoin. Vaaleista ja kotiäänestyksestä on tietoa kaupungin internetsivulla ja seuraavassa Joensuun uutiset -lehdessä. Vaaleista tiedotetaan myös muissa lehdissä. Keskustelussa todettiin, että maaseutualueille Joensuun uutista ei jaeta eikä kaupallisia sanomalehtiä ole välttämättä varaa tilata.

Todettiin, että vanhusneuvoston jäsenet voivat välittää tietoa kotiäänestysmahdollisuudesta hyvinvointialueen vanhusneuvoston ja jäsenten omien yhdistysten kautta.